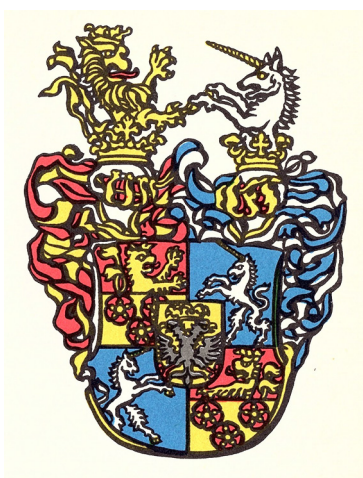

Imrich Turzo

uhorský šľachtic, oravský župan, kráľovský
tabulárny sudca

*11.9.1598 Bytča †19.10.1621 Mikulov

Imrich Turzo z Betlanoviec („de Betlenfalva“) bol uhorský šľachtic, oravský župan a kráľovský tabulárny sudca. Bol synom gróffy Alžbety Coborovej a Juraja Turzu, uhorského palatína v rokoch 1608 – 1616. Vzdelanie získal najskôr v Bytči (učitelia Eliáš Láni, Ján Nozicius, Ivan Turzo-Nosický, Ján Paludinus, Jeremiáš Špígel).

Ako 17-ročný, 27. júla 1615 začal navštevovať univerzitu vo Wittenbergu; 18. októbra 1615 sa stal ako študent (čestným) rektorom univerzity. Štúdium ukončil, hodnosti rektora sa vzdal a 1. mája 1616 sa vrátil do Bytče k chorému otcovi. Po otcovej smrti (1616) prevzal starostlivosť o veľké turzovské majetky. Stal sa titulárnym dedičom hradov a panstiev Orava, Bytča, Hričov, Lietava a Tokaj s tým, že o delení výnosov bude do svojej smrti rozhodovať jeho matka Alžbeta Coborová.

Zastával hodnosť hlavného oravského župana, na bratislavskom krajinskom sneme (1620) bol zvolený za kráľovského tabulárneho sudcu.

V roku 1618 sa oženil so 14-ročnou Kristínou Ňáriovou. Narodila sa im dcéra Alžbeta Turzová (1621) a po Imrichovej smrti druhá dcéra Kristína Turzová (25. apríla 1622). Imrich Turzo sa proti rodinnej tradícii pridal na stranu odbojnej sedmohradskej, zväčša kalvínskej šľachty proti habsburskej Viedni. Stal sa jedným z dôležitých mužov Gabriela Betlena.

Medzi 30. septembrom a 19. októbrom 1621 bol vedúcim delegácie Gabriela Betlena na mierových rokovaníach so zástupcami Ferdinanda II. v Nikolsburgu (Mikulove) na Morave. Členom betlenovskej delegácie boli aj básnici a diplomati Ján Rimai a Ján Bocatius. Cisársku delegáciu viedol Stanislav Turzo, vzdialený príbuzný, skôr menovec, neskorší palatín. V cisárskej delegácii bol aj Mikuláš Esterházi, ktorý sa po predčasnej smrti Imricha Turzu stal druhým manželom Kristíny Ňáriovej, vďaka čomu získal rozsiahle turzovské majetky.

V piatok 19. októbra 1621 o piatej hodine ráno Imrich Turzo náhle umrel počas rokovaní v Mikulove. Ním vymrela bytčiansko-oravská vetva Turzovcov. Pochovali ho na Oravskom hrade 16. januára 1622.

Bibliografický leták bol vydaný pri príležitosti 420. výročia narodenia Imricha Turzu.

Bytčiansky zámok - hlavné sídlo Turzovcov
Štátny oblastný archív v Bytči
uchováva významný archív Turzovcov spolu s inými vzácnymi písomnosťami

Imrich Turzo v literatúre

Denníky Juraja a Imricha Thurzu / Jozef Kočiš.
- In: Slovenská archivistika. - ISSN 0231-6722. -
Roč. 2, č. 2 (1967), s. 107-116.

Turzo, Imrich, 1598-1621 - Turzo, Juraj, 1567-
1616 - Bytčiansky zámok / Jozef Kočiš ; [fotogra-
fie: Ľubica Chriaštelová]. - Martin : Osveta , 1974.
- 188 s.

Rodové erby na Slovensku 1 : Kubínyiho zbierka
pečatí / Jozef Novák. - Martin : Osveta, 1980. -
352 s.

Imrich Turzo (370. výročie úmrtia) / zostavila
Milada Valachová. – Žilina : Bibliografické odd.
Okresnej knižnice v Žiline, 1991. - 2 s.

Rodinné sviatky Turzovcov / Tünde Lengyelová. -
In: Zborník Oravského múzea 13/1996. - Oravský
Podzámok : Oravské múzeum P. O. Hviezdosla-
va, 1995. - S. 37-44. - ISBN 80-967252-1-1

O dvoch mužských odevných kompletach z hrob-
ky Oravského hradu / Magdaléna M. Zuberová. -
In: Zborník Oravského múzea 13/1996. - Oravský
Podzámok : Oravské múzeum P. O. Hviezdosla-
va, 1995. - S. 45-50. - ISBN 80-967252-1-1

Lexikón erbov šľachty na Slovensku. I , Šľachta
Trenčianskej stolice podľa súpisov z rokov 1596
a 1646/47 / Frederik Federmayer ; kresby: Denis
Pongrácz. Trenčianska stolica. - Bratislava : Haj-
ko & Hajková , 2000. - 332 s. - ISBN 8088700485

Imrich Thurzo (1598 – 1621) Antropologicko-his-
torická a paleopatologická analýza telesných
pozostatkov syna palatína Juraja Thurzu /Milan
Thurzo, Radoslav Beňuš, Ján Lietava, Tünde
Lengyelová, Igor Bátora, Jozef Krištín. - In: Zbor-
ník Slovenského národného múzea 48/2002.

- Bratislava : Slovenské národné múzeum - Prí-
rodovedné múzeum, [2001]. - S. 82-110. - ISBN
80-8060-105-4

Historický kalendár. Slovensko / autori textov a ob-
razových scenárov: Tünde Lengyelová, Ivan Mrva
; [fotografie: Eduard Drobny...[et al.]]. - Bratislava
: Perfekt , [2006]. - 351 s. - ISBN 8080463360

Lexikón erbov šľachty na Slovensku. III , Zemi-
anske a šľachtické rody Oravy / texty Peter Ví-
tek, Soňa Maňugová ; ilustrácie Ladislav Čisárik.
Oravská stolica. - Bratislava : Hajko & Hajková ,
2007. - 183 s. - ISBN 9788088700692

Turzovci / Marián Tkáč. - 1. vyd . - Bratislava : Post
Scriptum , 2010. - 158 s. - ISBN 9788097048938

Turzovci : zborník z konferencie - jún 2012 / zo-
stavili Monika Bebcáková, Monika Sedliaková. -
1. vyd. - Žilina : Žilinský samosprávny kraj , 2012.
- 89 s. - ISBN 9788097103576

Juraj Turzo veľká kniha o uhorskom palatínovi /
Pavel Dvořák a kolektív ; [[preklady do angličtiny
Anna Maršalová ; fotografie Jakub Dvořák ... [et
al.]]. - 1. vyd . - Martin : Matica slovenská , 2012.
- 183 s. - ISBN 9788081280436

Palatín : životné osudy Juraja Thurzu / Jozef Ko-
čiš, Jana Kurucárová ; [lektoroval Ivan Chalupec-
ký] ; [editor Bohuslav Kortman]. - 1. vyd. - Žilina
: Georg , 2012. - 151 s. - ISBN 9788089401765

Päť slovenských rodov : Daxnerovci, Turzovci,
Petrovičovci, Bosákovci, Pružinskovci / Marián
Tkáč. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská , 2012.
- 301 s. - ISBN 9788081280443

Palatín Juraj Turzo a jeho syn Imrich / Marián
Tkáč. - In: Národný kalendár 2016. - Martin : Ma-
tica slovenská, 2015. - S. 62-64. - ISBN 978-80-
8128-145-7

Bytčiansky zámok : sídlo uhorského palatína Ju-
raja Thurzu Jana Kurucárová. - 1. vyd. - Žilina :
Georg , 2016. - 141 s. - ISBN 9788081541926

Uhorský palatín Juraj Turzo - renesančný človek /
[zostavil: Michal Jurecký] ; [autori fotografií: Michal
Pišný, Peter Danko]. - 1. vyd. - Žilina : Považské
múzeum , [2016]. - 54 s. - ISBN 9788088877769

Použitá literatúra

NOVÁK, Jozef. Rodové erby na Slovensku 1 :
Kubínyiho zbierka pečatí. Martin: Osveta, 1980.
352 s.

Slovenský biografický slovník 6 : od roku 833
do roku 1990. 1. vyd. Martin: Matica slovenská,
1994. S. 148.

MACHALA, Drahoslav. Šľachtické rody. Bratisla-
va: Perfekt, 2007. S. 76.

KUBÍNI, Mikuláš. Imrich Thurzo. 1. vyd. Lietava:
Združenie na záchranu Lietavského hradu, 2013.
166 s. ISBN 80-06-00114-6

Vydala: Krajská knižnica v Žiline v zriaďovateľskej
pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja
Názov: Imrich Turzo : bibliografický leták
Zost.: Nataša Lajdová, Úsek regionálneho výskumu,
dokumentov a informácií
Zodp. red.: Mgr. Katarína Šušoliová, riaditeľka
Graf. úpr.: Mgr. Anna Berthotyová
Rok vydania: 2018
Náklad: 50 ks